EUROPSKA
KOMISIJA

Bruxelles, 14.10.2021.
COM(2021) 633 final

# IZVJEŠĆE KOMISIJE

# EUROPSKOM PARLAMENTU

**o aktivnostima i savjetovanjima Koordinacijske skupine za borbu protiv mučenja iz članka 31. Uredbe (EU) 2019/125 o trgovini određenom robom koja bi se mogla koristiti za izvršenje smrtne kazne, mučenje ili drugo okrutno, nečovječno ili ponižavajuće postupanje ili kažnjavanje**

## 1. Uvod

Na temelju članka 31. stavka 4. Uredbe (EU) 2019/125 od 16. siječnja 2019. o trgovini određenom robom koja bi se mogla koristiti za izvršenje smrtne kazne, mučenje ili drugo okrutno, nečovječno ili ponižavajuće postupanje ili kažnjavanje [(1)] Komisija mora podnijeti godišnje izvješće Europskom parlamentu o aktivnostima, provjerama i savjetovanjima Koordinacijske skupine za borbu protiv mučenja (ATCG). Izvješćem se ne smiju ugroziti poslovni interesi fizičkih ili pravnih osoba.

U ovom su izvješću navedene informacije o aktivnostima ATCG-a u 2020.

## 2. Regulatorni okvir

Cilj je Uredbe spriječiti s jedne strane izvršenje smrtne kazne, a s druge strane mučenje i drugo okrutno, nečovječno ili ponižavajuće postupanje ili kažnjavanje u zemljama izvan EU-a ograničavanjem trgovine određenom robom. U njoj se razlikuju:

- roba koja je sama po sebi namijenjena za zlostavljanje te se njome uopće ne smije trgovati (Prilog II.); od
- robe koja može imati zakonitu namjenu, na primjer oprema za kazneni progon (Prilog III.) ili roba za terapijsku uporabu (Prilog IV.).

Trgovina robom navedenom u prilozima III. i IV. podliježe određenim ograničenjima. Uredbom se posebno:

i. zabranjuje uvoz u EU, izvoz iz EU-a i provoz kroz EU robe navedene u Prilogu II. koja nema nikakvu praktičnu namjenu osim izvršenja smrtne kazne ili mučenja. Zabranjeno je i pružanje bilo kakve tehničke pomoći u vezi s takvom robom, uključujući osposobljavanje za korištenje njome. Zabranjuje se i oglašavanje takve robe u tiskanim medijima, na internetu ili na televiziji ili radiju te njezino prikazivanje ili nuđenje na prodaju na izložbi ili sajmu;

ii. zahtijeva prethodna dozvola, zasebno za svaki slučaj, za izvoz robe navedene u Prilogu III., koja bi se mogla koristiti za izvršenje smrtne kazne ili mučenje, ali može imati druge zakonite uporabe (npr. za kazneni progon). Prethodna dozvola potrebna je i za pružanje tehničke pomoći ili brokerskih usluga u vezi s tom kategorijom robe. Prilogom III. nisu obuhvaćeni:

   (a) vatreno oružje, obuhvaćeno Uredbom (EU) br. 258/2012 [(2)];

   (b) roba s dvojnom namjenom, obuhvaćena Uredbom (EU) 2021/821[(3)]; ili

   (c) roba koja podliježe odredbama Zajedničkog stajališta Vijeća 2008/944/ZVSP[(4)];
   i

---

(1) SL L 30, 31.1.2019., str. 1. Nakon više izmjena, Uredba Vijeća (EZ) br. 1236/2005 od 27. lipnja 2005. o trgovini određenom robom koja bi se mogla koristiti za izvršenje smrtne kazne, mučenje ili drugo okrutno, nečovječno ili ponižavajuće postupanje ili kažnjavanje (SL L 200, 30.7.2005., str. 1.) kodificirana je kao Uredba (EU) 2019/125.

(2) Uredba (EU) br. 258/2012 od 14. ožujka 2012. o provedbi članka 10. Protokola Ujedinjenih naroda protiv nezakonite proizvodnje i trgovanja vatrenim oružjem, njegovim dijelovima i komponentama te streljivom, kojim se dopunjuje Konvencija Ujedinjenih naroda protiv transnacionalnog organiziranog kriminaliteta (Protokol UN-a o vatrenom oružju), utvrđivanju odobrenja za izvoz vatrenog oružja, mjera za uvoz i provoz vatrenog oružja, njegovih dijelova i komponenata i streljiva (SL L 94, 30.3.2012., str. 1.).

(3) Uredba (EU) 2021/821 od 20. svibnja 2021. o uspostavi režima Unije za kontrolu izvoza, brokeringa, tehničke pomoći, provoza i prijenosa robe s dvojnom namjenom (preinaka) (SL L 206, 11.6.2021., str. 1.).

iii. uređuje trgovina kemikalijama ili farmaceutskim tvarima (Prilog IV.) koje bi se mogle upotrijebiti za izvršenje smrtne kazne (npr. smrtonosna injekcija). Posebna dozvola (opća izvozna dozvola Unije, GEA) uvedena je radi kontrole izvoza takvih anestetičkih kemikalija i sprječavanja njihova prijenosa za upotrebu pri usmrćivanju ubrizgavanjem smrtonosne injekcije, bez ograničenja trgovine takvim kemikalijama za medicinske, veterinarske ili druge zakonite svrhe.

## 3. Aktivnosti Koordinacijske skupine za borbu protiv mučenja

ATCG je osnovana Uredbom (EU) 2016/2134 Europskog parlamenta i Vijeća [(5)] kako bi razmatrao pitanja povezana s primjenom Uredbe.

Ta skupina služi kao platforma u okviru koje stručnjaci država članica i Komisija razmjenjuju informacije o administrativnim praksama i raspravljaju o pitanjima tumačenja Uredbe, tehničkim pitanjima u pogledu robe koja je na popisu, razvoju događaja povezanom s Uredbom i svim drugim pitanjima koja se mogu pojaviti. Osim toga, Komisija se pri izradi delegiranih akata savjetuje s ATCG-om u skladu s načelima utvrđenima Međuinstitucijskim sporazumom od 13. travnja 2016. o boljoj izradi zakonodavstva [(6)].

ATCG se 2020. sastao jedanput, 12. listopada, radi razmjene informacije o nizu pitanja u vezi s provedbom Uredbe sažetih u nastavku.

### 3.1. Razvoj događaja u vezi s temeljnim aktom

Komisija je obavijestila ATCG o planovima za nacrt delegiranog akta o izmjeni Uredbe – Prilog I. (nadležna tijela država članica) i dio 2. Priloga V. (odredišta na koje se primjenjuje naknada za opće troškove) kako bi se uzelo u obzir povlačenje Ujedinjene Kraljevine iz EU-a[(7)] te se s njom savjetovala o tom nacrtu.

### 3.2. Informacije o trgovini: dostavljanje podataka

Komisija je izložila aktualno stanje godišnjeg izvješća iz članka 26. stavka 3., a posebno podatke koje je namjeravala upotrijebiti. Obavijestila je Koordinacijsku skupinu i o svojoj namjeri da, pripremajući se za sljedeće izvješćivanje, ažurira obrazac za izvješćivanje kako bi se prikupljalo više podataka.

### 3.3. Preispitivanje Uredbe (EU) 2019/125

Komisija je predstavila izvješće o svojoj reviziji Uredbe (EU) 2019/125 sa svojim glavnim nalazima i zaključcima[(8)]. U izvješću se izlaže sveobuhvatna procjena Uredbe, u kojoj se ocjenjuje njezin učinak, globalni utjecaj, izazovi i mogućnosti. U izvješću se navode daljnje

---

(4) Zajedničko stajalište Vijeća 2008/944/ZVSP o definiranju zajedničkih pravila kojima se uređuje kontrola izvoza vojne tehnologije i opreme (SL L 335, 13.12.2008., str. 99.).

(5) Uredba (EU) 2016/2134 Europskog parlamenta i Vijeća od 23. studenoga 2016. o izmjeni Uredbe Vijeća (EZ) br. 1236/2005 o trgovini određenom robom koja bi se mogla koristiti za izvršenje smrtne kazne, mučenje ili drugo okrutno, nečovječno ili ponižavajuće postupanje ili kažnjavanje, SL L 338, 13.12.2016., str. 1.

(6) SL L 123, 12.5.2016., str. 1.

(7) Odredbe Uredbe primjenjuju se na Ujedinjenu Kraljevinu i u Ujedinjenoj Kraljevini u vezi sa Sjevernom Irskom u skladu s člankom 5. stavkom 4. Protokola o Irskoj/Sjevernoj Irskoj uz Sporazum o povlačenju u vezi s točkom 47. Priloga 2. tom protokolu.

(8) COM(2020) 343 final, 20.5.2020.

mjere kako bi Uredba postala djelotvornija i nastavila bitno doprinositi borbi protiv mučenja i smrtne kazne.

Komisija je u postupak preispitivanja uključila nadležna tijela država članica, posebno upućivanjem evaluacijskih pitanja i provedbom virtualne radionice (14. svibnja 2020.). Svrha radionice bila je prikupiti izravne povratne informacije i saslušati stajališta i ideje dionika o tome kako poboljšati djelotvornost Uredbe. Održana je uravnotežena i angažirana razmjena mišljenja o različitim temama predloženima kako bi se olakšala rasprava. Sudjelovali su predstavnici 16 nadležnih tijela EU-a, organizacija civilnog društva i međunarodnih organizacija, zajedno s drugim stručnjacima.

### 3.4. Suzbijanje trgovine proizvodima koji služe za mučenje – regionalne i međunarodne novosti

ATCG je poslužio kao platforma za razmjenu informacija te obaviještenost o regionalnim i međunarodnim novostima, s posebnim osvrtom na izvješće glavnog tajnika Ujedinjenih naroda *Ususret suzbijanju trgovine proizvodima koji služe za mučenje: ispitivanje izvedivosti, opsega i parametara radi mogućih zajedničkih međunarodnih standarda*[(9)], u kojem je potvrđeno da bi međunarodni standardi mogli dovesti do učinkovitije regulacije u tom području. U sljedećem koraku, UN će osnovati skupinu vladinih stručnjaka koja će nastaviti raditi na temelju izvješća.

ATCG je također obaviješten o radu na Preporuci Vijeća Europe[(10)] o uspostavi okvira kojim bi se državama članicama Vijeća Europe omogućilo da djelotvornije reguliraju trgovinu robom koja bi se mogla koristiti za izvršenje smrtne kazne, mučenje ili drugo okrutno, nečovječno ili ponižavajuće postupanje.

[(9)] Izvješće glavnog tajnika A/74/969 od 28. srpnja 2020.

[(10)] Preporuka Odbora ministara CM/Rec(2021)2 državama članicama o mjerama za suzbijanje trgovine robom koja se upotrebljava za izvršenje smrtne kazne, mučenje i drugo okrutno, nečovječno ili ponižavajuće postupanje ili kažnjavanje (donesena 31. ožujka 2021. na 1400. sastanku zamjenika ministara).